

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Quæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

[De Lege Interna]

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 90108957

16 An votum de materia dubia obliget.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39908

QVÆSTIO XVI.

An votum de materia dubia obliget.

C A S U S.

TITIVS votum emisit, librum aliquem spirituales singulis diebus per semihoram legendi; accidit autem, ut in gravem morbum inciderit, ex eoque, dum conualesceret, dubitavit, lectionem illam forte tunc capiti grauer nocituram; cumque Medici copiam non haberet, nec alium, à quo de hoc certificari posset, lectionem omisit. Quæritur, virum mortaliter peccauerit.

S V M M A R I V M.

- 2 *An votum obliget sicut Lex.*
- 6 *Dubitans de materia honestate, voto non obligatur.*
- 7 *Vouens intentionem non habuit se obligandi ad materia dubiam.*
- 8 *Neque tunc materia est grata Deo.*
- 9 *Dubium de honestate materia, trahit dubium de ipso voto.*
- 10 *Voluntas se obligandi etiam in materia dubia est imprudens.*
- 11 *Ideo votum in dubio non obligat.*
- 12 *Votum est strictè interpretandum.*
- 13 *Idoque se extendit solum ad materiam certò gratam Deo.*
- 14 *Votum à fortiori non obligat, cum datur iudicium probabile de inhonestate materia.*

R A T I O N E S D U B I T A N D I.

- 2 **C**UM ex dictis præceptum Legislatoris in hoc differat à præcepto Prælati, quod primum obligat, etiam cum

materia est dubia: secundum verò solum cum materia certò est honesta, quæri solet, cuiam ex his duobus præceptis sit simile votum in modo obligandi. Videtur enim esse simile præcepto Legislatoris aut legi, ideoque obligare etiam cum materia est dubia; unde Titius videtur mortaliter peccasse. Ita Suar. tom. 2. de relig. lib. 4. de voto cap. 6. num. 12. Castropal. p. 1. d. 3. p. 12.

Primò: Quia fecit contra voti obligationem; cum enim certus esset, se vouisse, & quantum est ex parte sua, se obligasse; propter solum dubium ex parte materia excusari non poterat; nam dubium illud ei iam non fauebat tanquam suam libertatem possidenti, sed possessio tota erat pro voto, quod erat certum, excusatio autem sive libertas incerta.

Secundò: Quia cum ad voti valorem duo necessariò requirantur; vnum ex parte hominis, vt velit se obligare; alterum ex parte Dei, vt velit acceptare, quando est dubium de materia voti, non est dubium de voti valore, ex parte Voluntatis

luntatis Votentis, sed ex parte Dei acceptantis; Ergo, cum de sua voluntate, sit certus, procurare tenetur, ut de diuina acceptatione certior fiat; Ergo, in eo dubio, consulere debet Prælatum, qui est loco Dei, ut, vel interpreteretur, vel dispenseret; alioquin exponeret se periculo, rem Deo gratam, eique promissam omittendi, quod, sine peccato, fieri non potest. Cum ergo Titius, Prælatum non consuluerit, consequenter mortaliter peccauit.

¶ Tertiò; Quia; Titius, dubitans, an lectio esset capiti nocitura, non dubitauit, se votum fecisse saltem sub conditione, si lectio illa Deo esset grata; hoc enim erat certum; Ergo tenebatur à Prælato inquirere, an esset Deo grata, nec sua auctoritate, ac arbitrio, rem in suum fauorem interpretari poterat, ne transgressionis periculo se exponeret; Cum ergo Prælati dispensationem non procurauerit, consequenter mortaliter peccauit.

RESOLVTIO.

R Esp. tamen; Titium, post adhibitam debitam diligentiam, dubitantem de lectione, an esset grauitè capiti nocitura, illam omittendo, mortaliter non peccasse. Ita *S. Thom. 2. 2. quæst. 88. ar. 2. Sotus lib. 7. quæst. 1. ar. 3. ad ult. Syluester v. votum 1. quæst. 4. & votum 2. qu. 14. Sanchez lib. 4. sum. c. 6. num. 5. Bonac. D. 4. q. 2. de voto p. 3. §. 1. num. 5.*

7 Primo; Quia nihil fecit contra votum; per votum enim, nunquam se obligauit ad lectionem, pro casu, quo dubitaretur, placere Deo, vel esse capiti grauitè nocitura, sed solum, posito, quod certò placeret Deo, eique esset grata; nam, quando agitur de obligatione inducen-

R. P. Beati Lib. 1.

dà, facienda est stricta interpretatio; *c. 1. de iureiur. in 6. & L. quidquid adstringenda: ff. de verb. oblig.* ita ut actus obligatorius censeatur obligare ad minimum, quod potest, ut operanti sit minus onerosus, quam fieri possit; Cum ergo votum censeatur sufficienter obligare, si obliget solum ad materiam certò gratam Deo, dicendum est non obligare ad materiam dubiam, qualis est lectio, habens annexum periculum grauis nocimenti capitis, vel saltem dubium.

Secundò; Quia exponere se periculo nocimenti grauis, Deo placere non potest; ergo neque ei placere potest lectio, habens annexum hoc periculum, ideoque esse non potuit materia voti; hæc enim esse debet, res Deo grata; ergo Titius, cum eo dubio, lectionem omittens, votum non violauit.

Tertiò; Quia, qui dubitat de honestate materiae per votum promissæ, nec dubium vincere potest, formaliter dubitat etiam de ipso voto; dubitat enim de aliquo, ad voti valorem essentialiter requisito, cum votum essentialiter, in materia, honestatem requirat; Qui autem dubitat de voto, ac lege, non obligatur, quia tunc tota possessio stat pro libertate. Ergo, qui dubitat de honestate materiae per votum promissæ, non obligatur voto: Cum ergo Titius, dubitans, an lectio esset grauitè capiti nocitura, dubitauerit de honestate materiae per votum promissæ, (exponere enim se temerè periculo grauis nocimenti; honestum non est;) dubitauit etiam de voti obligatione; & consequenter voto non ligabatur.

Quartò; Quia Titius, nunquam censeatur habuisse voluntatem se obligandi,

O

etiam

etiam cum periculo quamvis dubio, grauis damni; talis enim voluntas fuisset imprudens, sicut fuisset imprudens, voluntas se obligandi ad aliquod, etiam cum secum habet annexum periculum, quamvis dubium, peccati; sed lectio habebat annexum periculum saltem dubium damni grauis; ergo Titius non censetur, voluisse, ad eam se obligare, pro eo casu; ideoque illam omittendo, non fecit contra votum.

OBIECTIONVM SOLVTIO.

¹¹ **A**D rationes in contrarium. Resp. ad primam; Titium nunquam fuisse certum de voto, pro eo casu; imò, cum dubitauerit de materia honestate, consequenter dubitauit de ipso voto; In dubio autem voti, votum non obligat, & tota possessio stat pro libertate, quæ est certa.

¹² Ad secundam Resp. Votum, cum sit actus obligatorius, ideoque strictè interpretandus, non obligat, nisi quando constat, materiam esse Deo gratam, siue Deum tale votum acceptare; Ergo, eo ipso, quod hoc non constat, votum non obligat; ne-

que datur obligatio tunc Prælatum ad eundem pro dispensatione; nam hæc datur solum, quando datur obligatio; cum dispensatio, illam supponat.

Ad tertiam Resp. Titium voluisse lectionem, solum, posito, quod certò esset Deo grata, non verò etiam posito, quod de hoc esset dubium; fuisset enim voluntas imprudens. Ergo, eo ipso, quod Titio non constabat, lectionem, in illis circumstantijs, esse Deo gratam, ex vi voti, ad illam non tenebatur, & consequenter, neque hoc inquirere à Prælato.

COROLLARIUM.

Colligitur ex dictis; quæ dicta sunt, ¹⁴ valere non solum in casu dubij, sed etiam in casu opinionis probabilis pro vtraque parte de honestate materiae, & periculo nocuenti, lectioni annexo; semper enim, quando sunt duæ opiniones probabiles, fas est vnicuique, quamlibet amplecti, siue opiniones sint speculatiuæ, siue practicæ, modo explicato. *Sanch. lib. 4. sum. c. 6. num. 5.*

QVAESTIO XVII.

An conscientia speculative dubia, reddat votum irritabile.

C A S V S.

¹ **Q**VAMVIS Titius certò sciret, se votum quoddam emisisse, dubitauit tamen, an illud, ante pubertatem, an post eam, emisisset; omnique adhibita diligentia, certificari de hoc non potuit; Quæritur, an huiusmodi votum irritari possit à Patre.

S V M M A R I V M.

³ Votum, in dubio pubertatis, non videtur, à Patre irritabile.

⁵ Sicut, nec contractus, in dubio minoritatis.
⁶ Voti irritatio, & rescissio contractus, sunt fauor ætatis.

2. Verè